

ПРАВИЛНИК за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждания

Приет с ПМС № 343 от 17.12.2004 г., обн., ДВ, бр. 115 от 30.12.2004 г., в сила от 1.01.2005 г., изм. и доп., бр. 31 от 8.04.2005 г., в сила от 8.04.2005 г.; изм. с Решение № 7081 от 19.07.2005 г. на ВАС на РБ - бр. 63 от 2.08.2005 г.; изм., бр. 78 от 30.09.2005 г., в сила от 1.10.2005 г.

Глава първа

ИНФОРМАЦИОННА БАЗА ДАННИ ЗА ХОРАТА С ТРАЙНИ УВРЕЖДАНИЯ

Чл. 1. (1) Агенцията за хората с увреждания създава, води и поддържа информационна база данни по чл. 9 от Закона за интеграция на хората с увреждания.

(2) Данните по ал. 1 се използват за проследяване на броя и за анализ на социално-икономическия статус на хората с увреждания, за планиране на дейности и мерки, свързани със задоволяване на потребности от образование, медицинска и социална рехабилитация и интеграция.

(3) За водене и поддържане на информационната база данни Агенцията за хората с увреждания събира два пъти годишно информация за:

1. освидетелстваните лица с трайни увреждания от Националния център за здравна информация, Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК) и териториалните експертни лекарски комисии (ТЕЛК);

2. лицата с трайни увреждания, получаващи обезщетения, помощи и пенсии за инвалидност от Националния осигурителен институт;

3. социално-икономическия статус на лицата с трайни увреждания от Националния статистически институт;

4. децата с трайно намалена възможност за социална адаптация от Държавната агенция за закрила на детето.

(4) Информацията по ал. 3 се предоставя от задължените органи и институции в 30-дневен срок от поискването ѝ от Агенцията за хората с увреждания.

(5) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания определя със заповед длъжностните лица, които водят и съхраняват информационната база данни.

(6) Базата данни се поддържа на електронен носител.

(7) Всяка промяна на данните подлежи на вписване и допуснатите явни фактически грешки се поправят служебно.

(8) Отбелязването и заличаването на данните се извършват по начин, който не засяга целостта на информацията за вписаните вече обстоятелства.

(9) В случаите по ал. 7 и 8 длъжностното лице, поддържащо базата данни, посочва основанието и датата на извършеното действие.

Глава втора

РЕД ЗА ВОДЕНЕ НА РЕГИСТЪРА НА СПЕЦИАЛИЗИРАНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ И КООПЕРАЦИИ НА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ

Чл. 2. (1) Агенцията за хората с увреждания поддържа регистър на специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания.

(2) В регистъра по ал. 1 се събират и поддържат данни за всички специализирани предприятия и кооперации на хората с увреждания, които отговарят на изискванията на чл. 28, ал. 1 от Закона за интеграция на хората с увреждания.

(3) Регистърът се използва за наблюдение на специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания и на дейността, извършвана от тях при изпълнението на целеви проекти и програми по чл. 28, ал. 2 от Закона за интеграция на хората с увреждания.

Чл. 3. (1) Регистрацията на специализирано предприятие и кооперация на хората с увреждания се извършва след подаване на заявление, към което се прилагат следните документи:

1. решение за съдебна регистрация;
2. удостоверение за актуално състояние, издадено от съответния съд по регистрация;
3. карта за идентификация по регистър БУЛСТАТ;
4. удостоверението за данъчна регистрация;
5. декларация за обстоятелствата по чл. 28, ал. 1, т. 2 и 3 от Закона за интеграция на хората с увреждания.

(2) В регистъра на специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания се вписват следните обстоятелства:

1. данни за специализираното предприятие или кооперация на хората с увреждания - номер и партида на съдебната регистрация, номер на фирменото дело, име, седалище, единен идентификационен код по регистър БУЛСТАТ, номер от НДР;
2. данни за представителството на специализираното предприятие или кооперация на хората с увреждания по съдебна регистрация - име, ЕГН, постоянен и/или настоящ адрес;
3. предмет на дейност на специализираното предприятие или кооперация на хората с увреждания;
4. данни по чл. 28, ал. 1, т. 2 и 3 от Закона за интеграция на хората с увреждания;
5. дата на заличаване на регистрацията и основанието за това;
6. промени в обстоятелствата по т. 1 - 4;
7. забележки по вписаните обстоятелства.

(3) Регистрираните специализирани предприятия и кооперации на хората с увреждания са длъжни да уведомяват писмено Агенцията за хората с увреждания за всички промени в обстоятелствата, вписани в регистъра, в 14-дневен срок от настъпването им.

Чл. 4. (1) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания или упълномощено от него длъжностно лице в 14-дневен срок от датата на подаване на заявлението издава удостоверение за регистрация или прави мотивиран отказ за регистрация, като в 14-дневен срок уведомява писмено заявителя.

(2) При констатиране на пропуски в представените документи Агенцията за хората с увреждания дава на заявителя 7-дневен срок за отстраняването им.

(3) Отказът по ал. 1 подлежи на обжалване по реда на Закона за административното производство.

Чл. 5. (1) Регистрацията се заличава:

1. по искане на специализираното предприятие или кооперация на хората с увреждания;

2. при прекратяване на специализираното предприятие или кооперация на хората с увреждания и при заличаване от търговския регистър или от регистъра по чл. 3 от Закона за кооперациите;

3. при неспазване на изискванията на чл. 28, ал. 1, т. 2 и 3 от Закона за интеграция на хората с увреждания.

(2) Заличаването на регистрацията се извършва със заповед на изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания.

(3) Заповедта подлежи на обжалване по реда на Закона за административното производство.

(4) Обжалването на заповедта по ал. 2 не спира изпълнението ѝ.

Чл. 6. (1) Регистърът по чл. 2, ал. 1 се поддържа на магнитен носител.

(2) За всяко специализирано предприятие или кооперация на хората с увреждания се създава номер.

Глава трета

ОЦЕНЯВАНЕ НА УВРЕЖДАНЕТО И НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА ИНТЕГРАЦИЯ

Раздел I

Състав и дейност на консултативните комисии

Чл. 7. (1) Консултативната комисия по чл. 13, ал. 2 от Закона за интеграция на хората с увреждания е постоянно действаща и се състои от председател, секретар и най-малко трима членове.

(2) Председателят и секретарят на комисията се определят от директора на дирекция "Социално подпомагане" със заповедта по чл. 13, ал. 3 от Закона за интеграция на хората с увреждания.

(3) Към дирекция "Социално подпомагане" може да се създават повече от една консултативна комисия.

Чл. 8. (1) Заседанията на комисията по чл. 7, ал. 1 се свикват най-малко веднъж месечно от председателя на комисията.

(2) Заседанията са редовни, ако на тях присъстват най-малко 2/3 от състава на комисията.

(3) При системно отсъствие на член от заседанията на комисията директорът на дирекция "Социално подпомагане" може да изиска от съответния орган, определил участника, да определи друго лице за член на комисията.

(4) Всяко заседание се провежда съгласно дневен ред, утвърден от председателя, който се изпраща на всеки член на комисията най-малко 3 дни преди заседанието.

(5) Материалите по дневния ред се предоставят за запознаване на членовете на комисията най-малко 3 дни преди заседанието.

(6) По решение на всички присъстващи на заседанието лица от състава на комисията дневният ред може да бъде допълван или изменян при необходимост.

(7) По преценка на председателя на комисията на заседанията й могат да присъстват и лица извън нейния състав.

(8) Всяко лице с увреждане и/или негов упълномощен представител има право да присъства на заседанието, на което се извършва неговата социална оценка.

Чл. 9. Секретарят на комисията:

1. подготвя проект на дневен ред за заседанията на комисията и го представя на председателя за утвърждаване;

2. изпраща дневния ред на членовете на комисията 3 дни преди заседанието;

3. води протокол за всяко заседание на комисията;

4. осигурява при необходимост на членовете на комисията допълнителни материали за подпомагане на дейността й.

Чл. 10. (1) За всяко заседание се води протокол, който се подписва от председателя, от присъствалите членове и от секретаря.

(2) Протоколът задължително съдържа кратки мотиви за всяка извършена социална оценка.

Раздел II

Социална оценка

Чл. 11. (1) Лицата по чл. 12, ал. 2 от Закона за интеграция на хората с увреждания подават молба за извършване на социална оценка до директора на дирекция "Социално подпомагане" по постоянен адрес съгласно приложение № 1.

(2) В срок 30 дни от подаването на молбата социален работник от дирекция "Социално подпомагане" изготвя социален доклад съгласно приложение № 2.

(3) Социалният доклад по ал. 2 се изготвя от социален работник от отдел "Закрила на детето" в дирекция "Социално подпомагане" при подадена молба за извършване на социална оценка на дете с увреждане.

(4) Социалните работници по ал. 2 и 3 извършват посещение на лицето с увреждане, за което е подадена молба за извършване на социална оценка, с цел установяване на обстоятелства от социален, семеен, битов и здравен характер, свързани с възможността за интеграция на лицето.

Чл. 12. (1) Председателят на комисията представя пред членовете й включените за разглеждане в дневния ред молби и изготвените към тях социални доклади.

(2) Комисията преценява:

1. потребностите от рехабилитация на лицето с увреждане;
2. възможностите за трудова дейност и професионална реализация на лицето с увреждане;
3. възможностите за квалификация и преквалификация на лицето с увреждане;
4. обстоятелствата от социален, здравен, семеен и битов характер, отнасящи се до възможността за интеграция на лицето с увреждане.

Чл. 13. (1) По всяка постъпила молба се изготвя социална оценка съгласно приложение № 3, която се подписва от всички присъстващи членове на комисията.

(2) Социалната оценка съдържа индивидуален план с препоръки към лицето за:

1. интегрирано обучение или обучение в специално училище;
2. трудова заетост в интегрирана среда или в специализирани предприятия и кооперации;
3. обучение в център за квалификация или преквалификация;
4. ползване на подходящ вид социални услуги;
5. други възможности за интеграция.

(3) След преценка на всички обстоятелства комисията може да прави предложение до директора на дирекция "Социално подпомагане" за отпускане на месечна добавка за социална интеграция на лицето с трайно увреждане.

(4) Социалната оценка се изготвя в 4 екземпляра - за комисията, за лицето, за дирекция "Социално подпомагане" и за Агенцията за хората с увреждания.

(5) Копия от молбата и социалния доклад и екземпляр от социалната оценка се изпращат в Агенцията за хората с увреждания на тримесечия за включване в информационната база данни по чл. 9 от Закона за интеграция на хората с увреждания.

(6) Социалната оценка се връчва на лицето в 14-дневен срок от изготвянето.

Чл. 14. (1) Социалната оценка се издава за срока, посочен в експертното решение за определяне процента на намалената работоспособност или в решението за определяне на намалената възможност за социална адаптация при децата.

(2) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2005 г.) В случаите, когато степента на намалена работоспособност на лицето с трайно увреждане е установена, след като то е навършило възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, или лицето с трайно увреждане придобие право на пенсия за осигурителен стаж и възраст преди изтичането на срока на експертното решение на ТЕЛК/НЕЛК, срокът на експертното решение се приема за пожизнен при ползване на правата по правилника.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 31 от 2005 г.) Срокът на действие на социална оценка, издадена въз основа на пожизнено експертно решение, е 5 години от датата на издаването ѝ.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 31 от 2005 г.) Нова социална оценка може да бъде извършена преди изтичането на срока на предходната оценка по желание на лицата по чл. 12, ал. 2 от Закона за интеграция на хората с увреждания при:

1. издаване на ново експертно решение от ТЕЛК/НЕЛК преди изтичането на срока на действащото решение;
2. промяна в потребностите на лицето;
3. промяна във възможностите за интеграция на лицето.

Чл. 15. Протоколите и материалите от заседанията на комисията, както и социалните оценки се съхраняват за срок 10 години в дирекция "Социално подпомагане", след което документите подлежат на експертиза и след утвърждаването на резултатите от нея се пристъпва към предаването им в Държавния архивен фонд.

Глава четвърта

ТРУДОВА ЗАЕТОСТ

Чл. 16. (1) Агенцията за хората с увреждания предоставя информация за възможностите за финансиране по проекти и програми по Закона за интеграция на хората с увреждания на:

1. хората с увреждания;
2. работодателите/органите по назначаване;
3. специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания.

(2) Информацията по ал. 1 съдържа:

1. условията, при които се финансират проекти на работодатели/органи по назначаване за осигуряване на достъп до работното място на хората с увреждания;
2. условията за финансиране на проекти по програми, стимулиращи трудовата заетост и самостоятелната стопанска дейност на хората с увреждания;
3. условията за отпускане на средства по целеви проекти и програми за специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания.

Чл. 17. (1) Министърът на труда и социалната политика утвърждава методика за отпускане на средства за проекти по чл. 25, ал. 1 от Закона за интеграция на хората с увреждания по предложение на изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания.

(2) Работодателят може да кандидатства за ползване на средства по ал. 1, ако отговаря на следните общи условия:

1. да е регистриран по действащото законодателство;
2. да няма изискуеми публични задължения;
3. да не е получавал държавна помощ, независимо от формата и източника ѝ, на обща стойност над 200 000 лв. за срок 3 години;
4. да не ползва преференции за наемане на лица с намалена работоспособност по Закона за насърчаване на заетостта.

(3) Обстоятелствата по ал. 2, т. 2 и 3 се доказват с писмена декларация.

(4) Методиката по ал. 1 съдържа:

1. специфичните условия за кандидатстване;
2. критерии за оценяване и класиране на постъпилите проекти;
3. механизъм за разпределяне на средствата;
4. механизъм за финансиране.

(5) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания със заповед определя комисия, която оценява постъпилите проекти.

(6) Комисията по ал. 5 заседава най-малко веднъж на 3 месеца.

(7) За всяко заседание на комисията се изготвя протокол, който се подписва от членовете ѝ.

(8) Комисията предлага за утвърждаване от изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания класирането на одобрените проекти.

(9) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания със заповед утвърждава окончателното класиране на проектите.

(10) Заповедта по ал. 9 подлежи на обжалване по реда на Закона за административното производство.

(11) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания сключва с работодателите с класирани проекти договори, въз основа на които се отпускат финансовите средства.

(12) За срока по чл. 25, ал. 4 от Закона за интеграция на хората с увреждания работодателят може да наема на работа последователно повече от едно лице със същия вид увреждане, за което е изградена подходяща работна среда, съгласно финансираня проект.

(13) Агенцията за хората с увреждания осъществява наблюдение по изпълнението на проектите по ал. 11.

Чл. 18. (1) Всеки работодател, ползващ преференцията по чл. 26, т. 1 от Закона за интеграция на хората с увреждания, внася ежемесечно в Националния осигурителен институт по реда и в сроковете по Кодекса за социално осигуряване пълния размер на дължимите осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване, задължителното здравно осигуряване и допълнителното задължително пенсионно осигуряване за наетите хора с увреждания.

(2) Тридесет на сто от внесените задължителни осигурителни вноски по ал. 1 се възстановяват на работодателя по ред, определен от министъра на труда и социалната политика, съгласуван с министъра на финансите.

Чл. 19. (1) Министърът на труда и социалната политика утвърждава методика за финансиране на проекти по програмите, стимулиращи трудовата заетост и самостоятелната стопанска дейност на хората с увреждания, по предложение на изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания.

(2) Хората с увреждания могат да кандидатстват за ползване на средства по ал. 1, ако отговарят на следните общи условия:

1. да не ползват преференции по чл. 49а от Закона за насърчаване на заетостта;
2. да нямат изискуеми публични задължения.

(3) Методиките по ал. 1 съдържат реда, специфичните условия за кандидатстване, критериите за оценяване и класиране на постъпилите проекти и механизма за финансиране.

(4) Проектите се оценяват от комисия, определена със заповед на изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания.

(5) Комисията по ал. 4 заседава най-малко веднъж на 3 месеца.

(6) За всяко заседание на комисията се изготвя протокол, който се подписва от членовете ѝ.

(7) Комисията предлага за утвърждаване от изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания класирането на одобрените проекти.

(8) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания със заповед утвърждава окончателното класиране на проектите.

(9) Заповедта по ал. 8 подлежи на обжалване по реда на Закона за административното производство.

(10) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания сключва с лицата с класирани проекти договори, въз основа на които се отпускат финансовите средства.

(11) Агенцията за хората с увреждания осъществява наблюдение по изпълнението на проектите по ал. 10.

Чл. 20. (1) Министърът на труда и социалната политика утвърждава методика за отпускане на средства за целеви проекти и програми по чл. 28, ал. 2 от Закона за интеграция на хората с увреждания по предложение на изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания.

(2) Специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания могат да ползват средства по ал. 1, ако отговарят на следните общи условия:

1. да са вписани в регистъра по чл. 29 от Закона за интеграция на хората с увреждания;
2. да нямат изискуеми публични задължения;
3. да не са получавали държавна помощ, независимо от формата и източника ѝ, на обща стойност над 200 000 лв. за срок 3 години.

(3) Методиката по ал. 1 съдържа:

1. специфични условия за кандидатстване;
2. критерии за оценяване и класиране на постъпилите проекти и програми;
3. механизъм за разпределяне на средствата;
4. механизъм за финансиране.

(4) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания определя ежегодно сроковете за подаване на проекти и програми от специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания, както и сроковете за тяхното разглеждане и финансиране.

(5) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания със заповед определя комисия, която оценява постъпилите проекти и програми в сроковете по ал. 4.

(6) За всяко заседание на комисията се изготвя протокол, който се подписва от членовете ѝ.

(7) Комисията предлага за утвърждаване от изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания класирането на одобрените проекти и програми.

(8) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания със заповед утвърждава окончателното класиране на проектите и програмите.

(9) Заповедта по ал. 8 подлежи на обжалване по реда на Закона за административното производство.

(10) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания сключва с работодателите с класирани проекти и програми договори, въз основа на които се отпускат финансовите средства.

(11) Агенцията за хората с увреждания осъществява наблюдение по изпълнението на проектите и програмите по ал. 10.

Чл. 21. (1) Работодателите са длъжни ежегодно писмено да уведомяват съответните териториални поделения на Агенцията по заетостта за броя на определените работни места по чл. 27 от Закона за интеграция на хората с увреждания и за броя на незаетите работни места.

(2) Териториалните поделения на Агенцията по заетостта представят информация в Агенцията за хората с увреждания относно:

1. броя на определените работни места по чл. 27 от Закона за интеграция на хората с увреждания;
2. броя на насочените от дирекциите "Бюро по труда" хора с увреждания;
3. броя на назначените хора с увреждания.

(3) Информацията по ал. 2, т. 1 се предоставя в 10-дневен срок, а по т. 2 и 3 - в едномесечен срок от постъпването ѝ.

Чл. 22. (1) Ежегодно до 31 август на текущата година национално представителните организации на хора с увреждания, национално представителните организации за хора с увреждания и организациите на работодателите на трудоустроени лица могат да подават пред министерствата потребители и другите възложители по смисъла на Закона за обществените поръчки предложения за следващата година, съдържащи видовете произвеждани стоки и услуги и капацитетните възможности в специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания.

(2) Министерствата потребители и другите възложители по смисъла на Закона за обществените поръчки в едномесечен срок от изтичането на срока по ал. 1 представят получените при тях предложения в Националния съвет за интеграция на хората с увреждания.

(3) Националният съвет за интеграция на хората с увреждания представя на Министерския съвет становище за актуализация на списъка на стоки и услуги за възлагането им чрез обществени поръчки на специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания.

Чл. 23. (1) Дирекциите "Бюро по труда" със съдействието на дирекциите "Социално подпомагане" насочват лицата, завършили социално учебно-професионално заведение и регистрирани в дирекциите "Бюро по труда", към подходящи свободни работни места.

(2) Дирекциите "Бюро по труда" насочват с предимство лицата, завършили социално учебно-професионално заведение, към свободни работни места, които отговарят на

препоръките в социалната оценка по чл. 12 от Закона за интеграция на хората с увреждания.

Глава пета

СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ЗАЩИТА

Раздел I

Месечна добавка за социална интеграция

Чл. 24. (1) Хората с трайни увреждания ползват правото на месечна добавка за социална интеграция според вида и степента на увреждането си и въз основа на извършената социална оценка по реда на глава трета.

(2) База за определяне на месечната добавка за социална интеграция е гарантираният минимален доход, който се определя от Министерския съвет на основание чл. 12, ал. 3 от Закона за социално подпомагане.

Чл. 25. (1) Месечна добавка за социална интеграция за транспортни услуги в размер 15 на сто от гарантирания минимален доход се предоставя на:

1. лица с трайни увреждания със 71 и над 71 на сто трайно намалена работоспособност;
2. лица с трайни увреждания с намалена работоспособност от 50 до 70 на сто със заболявания на долните крайници;
3. деца от 7- до 16-годишна възраст с трайно намалена възможност за социална адаптация.

(2) Добавката по ал. 1 се ползва, ако не се получава на друго законово основание.

Чл. 26. (1) Месечна добавка за ползване на информационни и телекомуникационни услуги в размер 20 на сто от гарантирания минимален доход се предоставя на:

1. лица с трайни увреждания над 16-годишна възраст с над 90 на сто трайно намалена работоспособност с определена чужда помощ;
2. деца до 16-годишна възраст с над 71 на сто трайно намалена възможност за социална адаптация.

(2) Добавката по ал. 1 се ползва, при условие че лицата не ползват преференции за тези услуги на друго законово основание.

Чл. 27. (1) Месечна добавка за обучение в размер 20 на сто от гарантирания минимален доход се предоставя на лица с трайни увреждания със 71 и над 71 на сто трайно намалена работоспособност и деца до 18-годишна възраст с трайно намалена възможност за социална адаптация.

(2) Добавката по ал. 1 не може да се ползва от:

1. лицата, които се обучават в специални училища;

2. лицата, включени в обучение по реда на Закона за насърчаване на заетостта.

Чл. 28. (1) Добавка за балнеолечение и рехабилитация се изплаща веднъж в годината на:

1. лица с трайни увреждания с над 90 на сто трайно намалена работоспособност;
2. деца до 16-годишна възраст с трайно намалена възможност за социална адаптация;
3. военноинвалиди.

(2) Добавката по ал. 1 се ползва и от придружителите на лицата с определена чужда помощ при условията и в размера по ал. 3 и 4.

(3) Добавката по ал. 1 се изплаща след представяне на разходооправдателен документ в едномесечен срок след крайната дата на ползване на услугата.

(4) Добавката по ал. 1 е в размер до трикратния размер на гарантирания минимален доход, но не повече от действително направения разход съгласно представените документи по ал. 3.

(5) Добавката по ал. 1 се ползва, когато не се получава на друго законово основание.

Чл. 29. Месечна добавка за диетично хранене и лекарствени средства в размер 15 на сто от гарантирания минимален доход се предоставя на лица с трайни увреждания със 71 и над 71 на сто трайно намалена работоспособност или деца с трайно намалена възможност за социална адаптация при наличие на медицинско предписание от лекар специалист.

Чл. 30. Месечна добавка за достъпна информация в размер 15 на сто от гарантирания минимален доход се предоставя на лицата с трайни слухови и/или зрителни увреждания с намалена работоспособност 71 и над 71 на сто или деца с трайно намалена възможност за социална адаптация.

Чл. 31. (1) Месечна добавка за задоволяване на основни жизнени потребности - наем за общинско жилище, се предоставя на самотни лица с трайни увреждания със 71 и над 71 на сто намалена работоспособност, ако настанителната заповед е на тяхно име.

(2) Добавката по ал. 1 се изплаща след представяне на разходооправдателен документ и е в размер на нормативно определения наем по реда на Закона за общинската собственост.

Чл. 32. (1) Месечната добавка за социална интеграция се отпуска въз основа на молба, подадена от лицата по чл. 42, ал. 5 от Закона за интеграция на хората с увреждания, до дирекция "Социално подпомагане" по постоянен адрес и след представяне на лична карта или личен паспорт.

(2) Молба съгласно приложение № 4 за ползване на правата по чл. 25, 26, 27, 29, 30 и 31 се подава еднократно в рамките на една календарна година.

(3) Молба съгласно приложение № 5 за ползване на правата по чл. 28 се подава в едномесечен срок след реализиране на правото и приложени разходооправдателни документи.

(4) Към молбите по ал. 2 и 3 се прилагат копия от:

1. социалната оценка по чл. 12, ал. 1 от Закона за интеграция на хората с увреждания;
2. експертното решение от ТЕЛК/НЕЛК.

(5) При необходимост дирекциите "Социално подпомагане" могат да изискват и други документи.

Чл. 33. (1) В срок 20 дни от подаването на молбата по чл. 32, ал. 2 или 3 социален работник въз основа на социалната оценка изготвя предложение до директора на дирекция "Социално подпомагане" за отпускане или отказ за отпускане на добавка за социална интеграция.

(2) В 7-дневен срок от изготвянето на предложението по ал. 1 директорът на дирекция "Социално подпомагане" или упълномощено от него длъжностно лице издава заповед за отпускане или отказ за отпускане на добавка за социална интеграция.

(3) Месечната добавка за социална интеграция по чл. 25, 26, 27, 29, 30 и 31 се отпуска от 1-во число на месеца на подаване на молбата.

(4) Изплащането на добавката може да се извършва по касов и безкасов път.

Чл. 34. (1) Месечната добавка за социална интеграция се прекратява със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане" или на упълномощено от него длъжностно лице от 1-во число на месеца, следващ месеца, през който е отпаднало основанието за отпускането ѝ.

(2) Добавката по ал. 1 се прекратява при:

1. извършване на нова социална оценка и липса на предложение за отпускане на месечна добавка за социална интеграция;
2. промяна в обстоятелствата, при които е отпусната.

(3) Месечната добавка за социална интеграция се спира и възобновява със заповед от директора на дирекция "Социално подпомагане" или от упълномощено от него длъжностно лице.

Чл. 35. (1) Лицата, които имат право на месечна добавка по чл. 43 от Закона за интеграция на хората с увреждания, подават молба съгласно приложение № 6 до директора на дирекция "Социално подпомагане" по постоянен адрес.

(2) В срок 20 дни от подаването на молбата директорът на дирекция "Социално подпомагане" или упълномощено от него длъжностно лице издава заповед за отпускане или отказ за отпускане на месечна добавка за дете с трайно увреждане.

(3) Заповедта за отпускане или за отказ се съобщава писмено на лицето, подало молбата, в 7-дневен срок от издаването ѝ.

(4) Заповедта за отказ за отпускане на месечна добавка за дете с трайно увреждане задължително се мотивира.

(5) Заповедта по ал. 4 се обжалва пред директора на регионалната дирекция за социално подпомагане по реда на Закона за административното производство.

(6) Месечната добавка за дете с трайно увреждане се отпуска от 1-во число на месеца на подаване на молбата.

(7) Изплащането на добавката може да се извършва по касов и безкасов път.

Чл. 36. (1) Месечната добавка за дете с трайно увреждане се прекратява със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане" или на упълномощено от него длъжностно лице от 1-во число на месеца, следващ месеца, през който е отпаднало основанието за отпускането ѝ.

(2) Добавката се прекратява при:

1. навършване на 18-годишна възраст;
2. завършване на средното образование, но не повече от 20-годишна възраст;
3. прекратяване настаняването на детето по чл. 26 от Закона за закрила на детето.

(3) Месечната добавка за дете с трайно увреждане се спира и възобновява със заповед от директора на дирекция "Социално подпомагане" или от упълномощено от него длъжностно лице.

Чл. 37. (1) В случаите на преосвидетелстване на лица с трайни увреждания месечната добавка се отпуска от началото на месеца, следващ месеца, през който е прекратена, при условие че няма промяна в степента на определяне на намалената работоспособност или намалената възможност за социална адаптация, ако са подали молба в едномесечен срок от издаването на новото експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК.

(2) Преосвидетелстваните лица с трайни увреждания, подали молба за месечна добавка след изтичане на срока по ал. 1, придобиват право на месечна добавка от 1-во число на месеца на подаване на новата молба.

Чл. 38. Дирекциите "Социално подпомагане" водят задължителна документация за отпускнатите месечни добавки за социална интеграция, чийто срок за съхраняване е 10 години считано от месеца на прекратяването им.

Раздел II

Целеви помощи за социална интеграция

Чл. 39. Хората с увреждания, нуждаещи се от пособия за самообслужване и трудова дейност, имат право на целева помощ за покупка и ремонт на помощни средства, приспособления и съоръжения за облекчаване и компенсиране на уврежданията.

Чл. 40. (1) Видовете помощни средства, приспособления и съоръжения, за които лицата ползват целева помощ, медицинските условия за отпускането им, експлоатационните им срокове и необходимите медицински документи са посочени в приложение № 7.

(2) Министърът на труда и социалната политика съгласувано с министъра на финансите и министъра на икономиката и енергетиката ежегодно до 31 декември определя със

заповед пределни размери (лимита) на помощите за изработване, покупка или ремонт на помощни средства, приспособления и съоръжения.

Чл. 41. Целева помощ по чл. 39 се отпуска само при получаване и ремонт на помощни средства, приспособления или съоръжения, които са произведени, закупени или ремонтирани от физически или юридически лица, притежаващи разрешение за съответната дейност.

Чл. 42. (1) Целева помощ за покупка и ремонт на помощни средства, приспособления или съоръжения се отпуска въз основа на молба съгласно приложение № 8, подадена до дирекция "Социално подпомагане" по постоянния му адрес от:

1. лицето с увреждане, от негов законен представител или от упълномощено от него лице;
  2. законните представители или семействата на роднини или близки или приемни семейства, при които са настанени деца по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето - за лицата под 18-годишна възраст.
- (2) Директорът на дирекция "Социално подпомагане" или упълномощено от него длъжностно лице в срок 10 дни след подаване на молбата издава заповед, с която отпуска или отказва помощта по ал. 1.
- (3) Заповедта за отпускане или за отказ се съобщава писмено на лицето, подало молбата, в 7-дневен срок от издаването ѝ.
- (4) Заповедта за отказ за отпускане на помощта по ал. 1 задължително се мотивира.
- (5) Заповедта по ал. 2 се обжалва пред директора на регионалната дирекция за социално подпомагане по реда на Закона за административното производство.
- (6) Целевата помощ за покупка и ремонт на помощни средства, приспособления или съоръжения се получава в 3-месечен срок от датата на съобщаване на заповедта по ал. 2.
- (7) В случаите, когато срокът по ал. 6 е изтекъл, лицата подават нова молба съгласно приложение № 8, към която се прилага само заповедта по ал. 2.

Чл. 43. (1) Парични средства, отпуснати за целеви помощи за изработване, покупка или ремонт на помощни средства, приспособления или съоръжения, се превеждат по сметката на физическите или юридическите лица, получили разрешение за извършване на съответната дейност, от Агенцията за хората с увреждания.

- (2) Лицата, които са купили помощни средства, приспособления или съоръжения във връзка с прекарано заболяване или претърпяна злополука в чужбина, както и лицата, получили от Министерството на здравеопазването разрешение за лечение в чужбина, имат право на парична компенсация в размера на лимитите по чл. 40, ал. 2.
- (3) Паричната компенсация по ал. 2 се предоставя срещу платежен документ за закупеното помощно средство, приспособление или съоръжение, придружен с легализиран превод на български език.

(4) Лицето, купило за своя сметка отпускнатото му помощно средство, приспособление или съоръжение, след издаване на заповедта по чл. 42, ал. 2 има право на парична помощ в размера на лимитите по чл. 40, ал. 2.

Чл. 44. Дирекциите "Социално подпомагане" водят следната задължителна документация:

1. досие на лицата, подали молба за целева помощ, съдържащо: молба, медицинските документи, екземпляр от издадената заповед и екземпляр от предавателно-приемателен протокол за получаване;
2. регистрационен дневник на лицата, получили заповед за отпускане на целева помощ, в който се отбелязват номерът и датата на заповедта;
3. картотека-извлечения от регистъра на физическите и юридическите лица, получили разрешение от Агенцията за хората с увреждания за производство, внос, продажба и поддръжка на помощни средства, приспособления и съоръжения.

Чл. 45. (1) Лицата по чл. 39, нуждаещи се от помощни средства, приспособления или съоръжения, имат право на допълнителна парична помощ за пътни разходи в страната, когато тези помощни средства, приспособления и съоръжения не могат да бъдат изработени, закупени или ремонтирани по постоянен адрес и тяхното присъствие е необходимо.

(2) За получаване на допълнителната парична помощ по ал. 1 лицето представя в дирекция "Социално подпомагане" по постоянен адрес:

1. билет за използваното превозно средство - влак втора класа или автобус;
  2. документ от физическото или юридическото лице, което изработва или извършва ремонт на помощните средства, приспособления или съоръжения, потвърждаващ, че лицето се е явило за вземане на мярка, проба или за получаване на готовото техническо помощно средство, приспособление или съоръжение.
- (3) Допълнителна парична помощ по ал. 1 получават и придружителите на децата до 18 години.
- (4) Лицата, които ползват личен превоз, получават допълнителна парична помощ по ал. 1 в размерите за влак втора класа или автобус срещу представен документ по ал. 2, т. 2.

Чл. 46. (1) Помощните средства, приспособления или съоръжения, получени по реда на правилника, не могат да бъдат заменяни, продавани или дарявани в рамките на експлоатационния срок.

(2) При преустановяване ползването на помощните средства, приспособления и съоръжения те се връщат в дирекция "Социално подпомагане".

(3) Върнатите помощни средства, приспособления и съоръжения могат да се предоставят на нуждаещи се лица или на здравни и социални институции.

Чл. 47. (1) Разходите за отпускане и ремонт на помощни средства, приспособления и съоръжения са за сметка на Агенцията за хората с увреждания.

(2) Дирекциите "Социално подпомагане" изпращат всеки месец на Агенцията за хората с увреждания опис на издадените фактури за помощните средства, приспособления и съоръжения, подлежащи на изплащане съгласно приложение № 9.

(3) Агенцията за хората с увреждания всеки месец превежда по банков път на фирмите сумите за предоставените от тях помощни средства, приспособления и съоръжения на хора с увреждания или на дирекциите "Социално подпомагане" за изплащане фактурите на лицата, купили за своя сметка отпуснатите им помощни средства, приспособления и съоръжения.

(4) Дирекциите "Социално подпомагане" изпращат всеки месец на Агенцията за хората с увреждания опис на предавателно-приемателните протоколи за предоставените помощни средства, приспособления и съоръжения.

Чл. 48. (1) Хората с трайни увреждания, чието придвижване е затруднено, имат право на целева помощ за покупка и/или приспособяване на лично моторно превозно средство в размер 1200 лв., ако месечният доход на член от семейството за последните 12 месеца е равен или по-нисък от трикратния размер на гарантирания минимален доход.

(2) Хората с трайни увреждания получават целевата помощ по ал. 1, ако отговарят и на следните допълнителни условия:

1. да имат определена от ТЕЛК/НЕЛК над 90 на сто трайно намалена работоспособност или трайно намалена възможност за социална адаптация;

2. да са работещи или учащи се;

3. да не са ползвали финансови облекчения за внос на лично моторно превозно средство.

(3) Целевата помощ се отпуска въз основа на молба-декларация съгласно приложение № 10, подадена от правоимащото лице до дирекция "Социално подпомагане" по постоянен адрес, а за лицата под 18-годишна възраст - от техните законни представители или семействата на роднини или близки или приемни семейства, при които са настанени по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето.

(4) Към молба-декларацията по ал. 3 се прилагат следните документи:

1. копие от регистрационен талон на личното моторно превозно средство или фактура за извършено приспособяване;

2. копие от експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК;

3. документи, удостоверяващи брутните доходи на семейството;

4. лична карта (за справка).

(5) При необходимост дирекция "Социално подпомагане" може да изисква и други документи.

(6) Директорът на дирекция "Социално подпомагане" или упълномощено от него длъжностно лице в срок 10 дни след подаване на молба-декларацията издава заповед, с която отпуска или отказва помощта по ал. 1.

(7) Заповедта за отпускане или за отказ се съобщава писмено на лицето, подало молбата, в 7-дневен срок от издаването ѝ.

(8) Заповедта за отказ за отпускане на помощта по ал. 1 задължително се мотивира.

(9) Заповедта по ал. 8 се обжалва пред директора на регионалната дирекция за социално подпомагане по реда на Закона за административното производство.

(10) Помощта по ал. 1 може да се ползва повторно след изтичането на 5-годишен срок от предишното ѝ получаване.

Чл. 49. Хората с трайни увреждания имат право на финансови облекчения при внос на лично моторно превозно средство по ред, определен от Министерския съвет.

Чл. 50. (1) Хората с трайни увреждания с над 90 на сто намалена работоспособност и деца с трайно намалена възможност за социална адаптация, които се придвижват с инвалидна количка, имат право на еднократна целева помощ в размер до 600 лв. за преустройство на жилище, ако средномесечният доход на член от семейството за последните 12 месеца е равен или по-нисък от двукратния размер на гарантирания минимален доход.

(2) За получаване на целевата помощ по ал. 1 се подава молба-декларация съгласно приложение № 10, към която се прилагат следните документи:

1. фактура за стойността на ремонта по видове разходи и фискален бон;
2. документ, съдържащ данни за доход на член от семейството през последните 12 месеца;
3. копие от експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК;
4. лична карта (за справка).

(3) Социален работник от дирекция "Социално подпомагане" извършва оглед и удостоверява със социална анкета, че преустройството е извършено с цел осигуряване свободно придвижване на човека с увреждане.

(4) Целевата помощ по ал. 1 се отпуска по предложение на социалния работник.

(5) Директорът на дирекция "Социално подпомагане" или упълномощено от него длъжностно лице в срок 20 дни след подаване на молба-декларацията издава заповед, с която отпуска или отказва помощта по ал. 1.

(6) Заповедта за отпускане или за отказ се съобщава писмено на лицето, подало молбата, в 7-дневен срок от издаването ѝ.

(7) Заповедта за отказ за отпускане на помощта по ал. 1 задължително се мотивира.

(8) Заповедта по ал. 7 се обжалва пред директора на регионалната дирекция за социално подпомагане по реда на Закона за административното производство.

Чл. 51. (1) Лицата с увреден слух и с над 50 на сто намалена работоспособност имат право на целева помощ за ползване на жестомимични услуги до 10 часа годишно до 8 лв. на час при ползване услугите на държавни и/или общински администрации, здравни и културни институции.

(2) Целевата помощ по ал. 1 се изплаща от Агенцията за хората с увреждания чрез бюрата за жестомимичен превод към Съюза на глухите в България.

(3) Бюрата за жестомимичен превод ежесечно представят описи на Агенцията за хората с увреждания за ползвалите жестомимични услуги.

(4) Взаимоотношенията между Агенцията за хората с увреждания и Съюза на глухите в България, свързани със заплащането на жестомимичните услуги, се уреждат с договор между страните в изпълнение на интеграционни програми.

Чл. 52. (1) Лицата с увредено зрение и с над 90 на сто намалена работоспособност, които се нуждаят от чужда помощ, ползват целева помощ за придружител до 10 часа годишно при посещенията им в държавни, общински, здравни, образователни и други институции и в размер 5 лв. на час.

(2) Целевата помощ по ал. 1 се изплаща от Агенцията за хората с увреждания чрез териториалните структури на Съюза на слепите в България.

(3) Териториалните структури на Съюза на слепите в България представят ежесечно описи на Агенцията за хората с увреждания за броя на лицата, ползвали придружител, и за изразходваните за това средства.

(4) Взаимоотношенията между Агенцията за хората с увреждания и Съюза на слепите в България, свързани със заплащането на целевите помощи по ал. 1, се уреждат с договор между страните в изпълнение на интеграционни програми.

Чл. 53. (1) Трудноподвижни лица с над 90 на сто намалена работоспособност, които се нуждаят от чужда помощ, ползват целева помощ за придружител до 10 часа годишно при посещенията си в държавни, общински, здравни, образователни и други институции в размер 5 лв. на час.

(2) Целевата помощ по ал. 1 се изплаща от Агенцията за хората с увреждания чрез териториалните структури на Съюза на инвалидите в България.

(3) Териториалните структури на Съюза на инвалидите в България представят ежесечно описи на Агенцията за хората с увреждания за броя на лицата, ползвали придружител, и за изразходваните за това средства.

(4) Взаимоотношенията между Агенцията за хората с увреждания и Съюза на инвалидите в България, свързани със заплащането на целевите помощи по ал. 1, се уреждат с договор между страните в изпълнение на интеграционни програми.

Раздел III

Условия и ред за субсидиране на национално представените организации на или за хора с увреждания

Чл. 54. Национално представителните организации на хора с увреждания и национално представителните организации за хора с увреждания правят предложения за субсидии, съпроводени с доклад и разчет, които представят на Министерството на финансите съгласно бюджетни насоки и в сроковете, определени от министъра на финансите за представяне на проектобюджетите на държавните органи, след съгласуване с министъра на труда и социалната политика.

Чл. 55. (1) Управителният съвет на Държавната парично-предметна лотария на основание чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за хазарта ежегодно предлага на министъра на финансите организирането на целева лотария, приходите от която се внасят в Агенцията за хората с увреждания.

(2) Министърът на финансите възлага на Държавната парично-предметна лотария организирането на целевата лотария по ал. 1.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на правилника:

1. "Семейството" включва съпрузите и ненавършилите пълнолетие деца (родени, заварени, доведени, припознати, осиновени, с изключение на сключилите граждански брак).

2. "Доходи за отпускане на целеви помощи" са всички приходи, произхождащи от:

а) трудова дейност;

б) дейности в областта на селското, горското и водното стопанство;

в) продажба и/или замяна на движимо или недвижимо имущество;

г) продажба на акции, дялове и други участия в търговски дружества и други форми на съвместна дейност;

д) наем, рента и аренда;

е) авторски и лицензионни възнаграждения;

ж) дивиденди и доходи от дялово участие;

з) премии и награди от спортни състезания;

и) обезщетения и помощи;

к) пенсии;

л) стипендии;

м) месечни добавки за деца;

н) присъдени издръжки;

о) други.

3. Не се считат за доходи при отпускане на целевите помощи:

а) помощите, отпуснати по реда на правилника;

б) добавката към пенсиите за чужда помощ на инвалидите с намалена работоспособност над 90 на сто с определена чужда помощ;

в) еднократната помощ при раждане по чл. 1 от Указа за насърчаване на раждаемостта до 31 март 2002 г. включително и по чл. 6 от Закона за семейните помощи за деца;

г) хуманитарните помощи;

д) еднократните компенсации към пенсиите или извънредните пенсии;

е) добавките към пенсията на ветераните, доброволците и пострадалите, взели участие в Отечествената война, и на пострадалите при изпълнение на мисиите във военни контингенти на Организацията на обединените нации;

ж) допълнителната месечна компенсация към пенсиите на навършилите 75- или 80-годишна възраст;

з) помощите, определени с акт на Министерския съвет;

и) сумите, които настанените в специализирани институции за предоставяне на социални услуги получават като възнаграждение за участие в трудовотерапевтичен процес;

к) финансовите средства и помощи, отпускани по реда на Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето, приет с Постановление № 153 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 66 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 24 от 2004 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Правото на месечна добавка за социална интеграция по чл. 42 от Закона за интеграция на хората с увреждания възниква от 1 януари 2005 г., при условие че молбата за социална оценка е подадена до 1 юли 2005 г., а в останалите случаи - от датата на подаване на молбата за месечна добавка за социална интеграция.

§ 3. Решенията на РЕЛКК и ЦЕЛКК, постановени до 31 декември 2004 г., запазват действието си, при условие че срокът, определен в тях, не е изтекъл.

§ 4. Правилникът се приема на основание чл. 9, ал. 6, чл. 13, ал. 5, чл. 25, ал. 6, чл. 26, т. 1, чл. 28, ал. 2, чл. 29, ал. 2, чл. 31, чл. 42, ал. 12, чл. 44, ал. 4 и чл. 52 от Закона за интеграция на хората с увреждания.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 206 от 27 септември 2005 г.

за приемане на Устройствен правилник на

Министерството на икономиката и енергетиката

(ДВ, бр. 78 от 2005 г., в сила от 1.10.2005 г.)

.....

§ 2. Навсякъде думите "министърът на икономиката", "министъра на икономиката", "министър на икономиката", "Министерството на икономиката" и "заместник-министър на икономиката" се заменят съответно с "министърът на икономиката и енергетиката", "министъра на икономиката и енергетиката", "министър на икономиката и енергетиката", "Министерството на икономиката и енергетиката" и "заместник-министър на икономиката и енергетиката" в следните нормативни актове на Министерския съвет:

.....

26. Правилника за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждания, приет с Постановление № 343 на Министерския съвет от 2004 г. (обн., ДВ, бр. 115 от 2004 г.; изм., бр. 31 от 2005 г.; Решение № 7081 на Върховния административен съд от 2005 г. - бр. 63 от 2005 г.);

.....

§ 24. Министърът на финансите да извърши необходимите промени по бюджетите на съответните администрации във връзка със създаването на Министерство на икономиката и енергетиката.